

20 nedfattes til 12 her, i alt Fald under Forbehold af, at, hvis den ærede Rigsdagsmands og mine Bestræbelser for at faae Tallet igjen forhøiet ved 3die Læsning skulde lykkes, begge Love da maatte dele Skæbne i denne Henseende, og Tallene følges ad, baade op og ned. Jeg troer saaledes at have vist, at Tallet 20 er vilkaarligt valgt, og at den eneste Grund, der er paaberaabt derfor, er bortfalden. Men jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at Tallet 12 ingenlunde forekommer mig vilkaarligt. For det Første er det jo en meget gammel Anskuelse, der gaar igjennem næsten et Aarhundredes Lovgivning, at 12 Tønder Hartkorn betragtes som den egentlige Grændse mellem den egentlige Bondestand og de saakaldte „Proprietairer“. Det er denne Forskiel mellem Landeieendomsbestidderne, henhørende til Bondestanden, og Landeieendomsbestidderne udenfor Bondestanden, som vissest ikke svarer til vore nuværende Forholds rette Consequent, men som dog er gammel og ligesaa lidet forsvunden fra Lovgivningen, som fra den almindelige Opfattelse — som giver Tallet 12 sin særegne Betydning, idet Landeieendomsbestidderne over 12 Tdr. Hartkorn betragtes, ligeegyldigt enten med Ret eller Uret, som Noget, der hæver sig over det traditionelle Begreb om Bondestanden. Men jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at dette Tal 12 paa det Allernærmeste kommer til at svare til den Valgbarheds-Census, der er fastsat med Hensyn til Valgene til Landstthinget. Der er sat en direct Stat af 200 Rbd., og jeg troer, at man, uden at gaae ind paa sine Beregninger, kan sætte Afgifterne til Staten og til Amtsrepartitionsfondet til 12 Rbd. pr. Td. Hartkorn, hvilket omtrent gjør 150 Rbd., og da alle mulige Communalafgifter, inclusive Arbeidet, skulle medregnes til at begrunde Valgbarheden

til Landstthinget, vil det vise sig, at den, der eier 12 Tdr. Hartkorn, svarer i Alt 200 Rbd. i Stat og er altsaa valgbar til Landstthinget. Men dette er atter en Betragtning, der viser, at dette Tal 12 ikke er valgt paa Maa og Faa, og jeg for min Part skal, hvis det kan fremme Sagen, navnlig, hvis den ærede Indenrigsminister skulde erklære sig derfor, gjerne slutte mig dertil, at sætte Valgbarheds-Censuren til den samme, som er foreslaaet for Landstthingsvalgene, da jeg i ethvert Tilfælde anseer den Forskiel, der kunde være, for ubetydelig. Tallet 12 er derfor ikke vilkaarligt valgt, det er begrundet i gamle, nedravede Forhold og støttet til vægtige, og det meget nye, Analogier. Jeg har forøvrigt allerede igaar gjort opmærksom paa den Ulempe, det vilde have, blot at holde sig til Tallet 20, da derved virkelig den Kreds, mellem hvilken man kunde vælge, vilde blive overmaade snever, og at dette ringe Tal for hele Landet maa lide en ganske overordentlig Afgang paa Grund af alle de juridiske og personlige Hindringer, der kunne gjøre, at f. Ex. en moralsk Stiftelse, en Enke, en Umyndig, en Mand under Concurs, en Fraværende, en Dding, et Barn, der eier 20 Tdr. Hartkorn, gaar ud af Valgbarhedslisten, og dernæst at disse Eiendomme ere saa ulige fordeelte, at der vil være Amter, hvori det vilde være fuldkommen illusorisk at kalde det et Valg, at vælge mellem dem, der bleve tilbage. Nu har vel den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) gjort opmærksom paa, at, om Tallet end ikke er stort, saa repræsenterer det derimod 169,000 Tdr. Hartkorn (Monrad: Hør!), altsaa en ikke ringe Deel af Landet. Jeg maa imidlertid bede den ærede Rigsdagsmand ogsaa at ville høre, hvad jeg dertil vil svare, nemlig, at dette er med Indbefattelse af alt Fæstegodset (Hør!).